

СЭКП Тыва обкомунун V пленуму

Май 28-те СЭКП обкомунун V пленуму болуп эрткен. Аңаа «Областың партия организациясында күсүлдеңиң хынааланың байданың дугайында» болган «Мал чечки белеткээрине белеткээриниң база оңу бутандырың чорударының херезне областың партия организациясында соругуларын дугайында» айтырыгларын чугаалашкан.

Бирги айтырыг талазы-биле илеткел кылган СЭКП обкомунун партия, профсоюз болган комсомол органдарының кылдының өргөктөшкөн эш Иванов партияның область, хоорай база районнар органиациялары партияның XIX съездиниң айтырымдарына үндешкөн партия органиациясы ажалдарын экижидер, партияның болган чыныгы директорларынның база боттарын уйдурган шийтирилери күсүлдеңиң контролон болган хынааланы күсүлдеңиң талазы-биле эзген хемчеглерин аң чоруктамың демдегел.

Партия органиациялары болуңуң кол кичөөгөйиң хулап азынган шийтирилери күсүлдеңиң, оларны херек кырыңа бутандырың турарының доктаамал көтөрүм чорударыңа өмөөлөп турган, олар ажалда өкү түндөлдөргө чугаажок челип алырлар дээрин илеткелди болган саяал бергенер хей чиктер-биле көргүсөөнер. «Ууртукчу кадрларын харысчылдының өргөктөшкөн дугайында» СЭКП обкомунун докталаң күсүлдеңиң турар, партия чырымышкынының ажалын уйдуртуң партияның Кызмат хооркомун актижидер. Чөө-Хемчик районун партия органиациясың массалар ортузунга политиктиң болган органиацияк ажалдарын ичинели бетиңкениң-биле чыскы таргалың челиңкениң чорударың хандырган. Кожок тургузушкунуң айтырыгларын талазы-биле партияның, чалактын айтымышкының, партия обкомунун докталаңың база болуңуң үндүргөн шийтирилери херекти билериң-биле күсүлдеңиң чуртталга бажыңарын, мал бажыңарын болган өскө-даа бүдүргө тудуларын кыдырыңың планыңг оналдаарың ажың күсүлдеңиң аргам партияның Бай-Тайга районунга болган райкүсөккө берген.

Өң-биле калы партия обком, хоорком база райкомнар күсүлдеңиң контролонун болган хынааланың дугайында партияның XIX съездиниң шийтирилери аң-даа көңүл четпес күсүлдеңиң турарың пленум демдегел. Дыка хей партия болган совет ууртукчу ажалдакчылар күсүлдеңиң хынааланың кол байданырың дугайында И. В. Сталинниң: «...бирезде, күсүлдеңиң хынаалың кесек-көктөн эвес, харын доктаамал болуп ужураңуң ийде, партия-совет болган ажал-агың органиацияларынның бүтүндүрүлүшү күсүлдеңиң хынааланың өргөктөшкөн бажыңа ийги чегерия кижилери эвес, харын четчир авторитеттиң кижилер—ук органиацияларынң ууртукчулар турар ужураңуң—деп айтымышкың уттун турдулар.

Оң байданырың саямса чорук практиктиң ажалы ууз чептестериң болдулар.

Партия, совет болган ажал-агың органдары көңүл хей шийтирилди, директорлар, дукаалар болган угуулар уйдурган, оларны белеткээрине болган чугаалакчы көөрүңге ажал шаңыңы хей кезин эрттириң турарың, оң урудуңдан органиацияк ажалды өң бөлү чорудуң, күсүлдеңиң хынааланың кылбайн турарың пленумга демдегел. Ичяңган оң шийтирилди болган дукаалар болган-ча да боттарының соругузыңа челип албайн турдулар, ажалды чептестер алчаан артын калың турдулар.

Күсүлдеңиң өкү тургузтуган хынаалы чок болуп турары чүчүзөгө чептири турарың моон ажаанда барымтаалар көргүзүп турар. Бо чыдың өгөңдө партия обком болган обкомунун областың колхозтарыңа чуртталга бажыңарың, мал бажыңарың болган өскө-даа тудулар кылды дугайында доктаал уйдурган. Оң шийтирилди көңүл чугула дээрди билдингир. Тууду ажалы болган көмүш араттарың сүүрүң аммыралче шийдилери болза, оң областың колхозтарын органиация, ажал-агың талазы-биле бажыңаарың база ажалы чоннарның материалды болган кулдуларың дендедиң моон сонгаар улам көдүрери чалакчылар чугула айтырың болду. Ийдег турбуже, районнар хей кезинде оң доктаалды чептес ботандырың турар. Тываның колхозтарыңа Совет чалак кантар-даа аажок ууз дуганы көрүзүп турбуже-ле чуртталга бажыңарың болган бүдүргө тудуларын дериң тургузуларың планыңг оналдаарың күсүлдеңиң мейн турду. Улут-Хем, Барың-Хемчик, Танды болган өскө-даа районнарның чыдык көдө ажал-агың артыңдарыңду тууду ажалыңың темпиң өң оожум байдала. Херек болза, үндүргөн шийтирилди ботандырыңга партия обком болган обкомунун органиацияларың-даа чөгүрү бажың тургузтуң болган оперативтиң болуп чорукту көргүсөйиң турарыңда, ууртукчу органдарың директорларын күсүлдеңиң аксеткелди эвес, харысчылга чок ажалдакчыларга негелде чок чорукту болдурганым-да болду.

Өскө бир чижек. «Тыва тууга» трестин биле, Кызмат кол тууду органиацияда болду.

Ийдег турбуже, оң ботай ажалдан, планарың күсүлдеңиң, бот-гөңиң чигегери дээр демдедиң органиацияда турар. Сөзүңгү де трестиниң ажал-чорудулазың СЭКП обкомунун болган хооркомунун бюраларыңга каш катип чугаалакчы көргөн. Хулап азынган шийтирилде ууз чептестериң илердиң, даалгаар бердиңиң, оларны күсүлдеңиң хуусааларың айттың турган, трестин ууртукчу эш Чаадамка партия талазы-биле хемчег күлөдип турган. Ийдег турбуже трестин ажалыңды ууз өңжикшиңиң казубайн турар, мыда аргы чептестер аң-даа үргүлчүлөң артышкан. Оң чорук партия обкомунун бюроу болган оң уездир кидиңиң-даа, хоорком-даа хулап азынган шийтирилдиң дүргөн болган долу күсүлдеңиң челип албайн турарыңдан болган.

Ууртукчу органдарың директорларын күсүлдеңиң турарыңды хынааланы органиацияда ууз чептестериң көрүдүп турар өскө-даа фактылар илеткелде болган обкомунун кезигүнериңиң саналарыңга үндөң. СЭКП обкомунун бюроуңуң болган пледунарның шийтирилди күсүлдеңиң контролон обкомунун партия, профсоюз болган комсомол органдарың, профсоюз болган комсомол органдарың, профсоюз болган агитация көдө ажал-агың база өскө-даа кидилдери чептес чөгүрү турарың база демдегелтиң. Оң шаңыңа область Советиниң күсүлдеңиң, оң кидилдериң болган районнарның совет органдарыңың ажал-чорудулазыңда ууз чептестер барың илээр. Оларның чамдыктың ажал-агың болган кулдуларың айтырыгларын канчалар-бюроулар чептес метод-биле ууртук, чугула айтырыгларын шийтирилдериңге өзү барымта-даар болган оперативтиң эвес чоруктарың кыдың турар.

СЭКП Кызмат хооркомунун секретары эш Степанов болуңуң саналыңга: кидилдериң шийн шийдиң алдың болган күсүлдеңиң хынааланы аң-даа хоорайың партия органиациясында ажалды кол методу болган деп чугаалаң. Областың хоорай активниң күжүң шийн, долу ажалыңга доктаамал эвес болуп турар. Активни колдуңда-ла шийтирилди белеткээрине болган кидил-бир ителе кыдырыңга халыңа түтүң, хулап азынган хемчеглериң амдыралга ботандырың талазы-биле шийтү органиацияк ажалдарга база практиктиң дуаа чедиринең оларың көңүл эвеш ажалдаң турар. Обкомунун болган хооркомунун бюраларың дааскан херек дөш хууңуң харысчылга болуп чорукту совет болган ажал-агың кадрларын чыныктырбайн, харын чамдык ууртукчулар боттарының ажал-чорудулазың методу кидилер чугаа чыгыр-дукаар, кал-хөя көчүр чугаалаар урукту шийди алчаның-биле эштежиң турар. Кызмат кол чөгүр чептес ажалды туубу заволуңга хуңуңде обкомун, хооркомун, мейстериниң болган өскө-даа чедиринең оң ила төлөкчилери бар. Ийдег турбуже мыда эш чедир эки, техника талазы-биле билдингир ууртукчу ажалдакчылар чок. Чугаа область болган хоорай органиацияларың ажаа хей барың турарың-биле херекти эдери болдурмас даскан билдингир. Чүңүң-даа мурунда бүдүргөлиң мергежилди катпар-биле бажыңаар, ажаа партияк политиктиң ажалы болган социалистик чарымың чөгүр негелдеңиң чедир тургузар херек.

Күсүлдеңиң өкү органиацияда хынаалы ажалы үр-түндөдип, тодогол болган бажың соругулаң болдулар деп эш Писарев (областкоматтың политкомитетиниң начальниң) болуңуң саналыңга айткан. Оң чижан мыдың чиктер көргүзүп болду. СЭКП Бин-Хем райкомунун бюроу апрель айыңа төмүчүлөң таргалга колхозтарын, МТС-терин, совхозтуң белениңиң дугайында айтырың чугаалашкан. Айтырың өкү белеткелтиң турган. Тодогол шийтирилди хулап азынган. Бюро өгөңдө ийги хулап ух шийтирилде көрдүңгө практиктиң ажалдарын ажал-херек кырыңа ботандырың-биле, колхозтарга болган өскөчө райкомунун бюро, пледу мейстериниң үндөшкөн. Оң болган өскө-даа ажалың хемчеглериң түңдөдип чыскы таргалга челиңкениң чедир азынган. Ийдег турбуже, мыдың чорук оң партия райкомунда дүргүчүлөң. Мыда дыка хей өкү шийтирилди ажаарда артыкмың, күсүлдеңиң шийн тургузтуган хынааланың чөгүрүң харазыңда олар күсүлдеңиң ийги чамдык чиктериң эш Писарев айткан.

Областың чамдык ууртук ажалдакчылары боттарың-биле партия, совет органдарыңда шийтирилдиң күсүлдеңиң хынааланың, массалар ортузунга органиацияк чы болган политиктиң ажалды кылбайн турарың СЭКП Току райкомунун секретары эш Намзың чугаалаң. Ийи чарык чыдың дүргүзүңа Току районунга партия обкомунун секретарыңар эштер Тока, Анкудинов база обкомунун даргазы эш Чамба олар барың көрбөңер. Биске бир катип обкомунун даргазыңың орманчың эш Гусев ужуң челип келген, партия райкомунун пледуңга өдүрүңүң ажаа дааскан болган. Тоора-Хемте, пледуң артык чедир каш каш иштөөдө турган, эш Гусев чыгың-даа колхозга, прокомбинатка, албай-органиация чедиринең-даа барбайн дериң ужуң үңүшкөн деп эш

Намзың шүтүмчүлөң. Партия обкомунун болган обкомунун эрткен чыдың болган бо чыдың үндүргөн шийтирилдиң дыкы районнарга дуаа чедир талазы-биле тодогол хемчеглериң айткыңылаң. Оң шийтирилди областың чыдык камтал кидилди, көдө ажал-агыңың область өргөлдө чептес күсүлдеңиң турарлар. СЭКП обкомунун ийдег чоруктар-биле эштежиң турар.

Оң-да айтырыг дугайың болуңуң саналыңга партия Эриң райкомунун секретары эш Ирма база чугаалаң. СЭКП обкомунун бюроу болган оң көдө ажалдак кидилди, обкомунун партия обкомунун II пленумун шийтирилди районун партия органиациясында күсүлдеңиң кидил-даа практиктиң дуаа чедир-бөңөр. Областың органиацияларыңың бистин чамдык дилеглериң чугаа бүтпэң эвес, харын-даа харын чок артыкмың деп эш Ирма чугаалаң.

Эш Ирма база эш Намзың-оол (партия Тес-Хем райкомунун секретары) СЭКП обкомунун партия, профсоюз, комсомол органдарыңың кидилди партия ажалың өдө тургузурыңга өмөөлөп дуаалаң турарың, райкомнарның бюраларыңың, пледунарның протоколдарыңың талазы-биле чаалагарың чөгүр өйүңө кылбайн турарың дөш шүтүмчүлөңгөң. Кидилдиң инструкторлары боттарыңды дөш хулап азынган болуп инструкция бюриң кылба, харын ажал-бүрү мейстер чымыр-биле кыдыралатымың турар. Чижак, инструктор эш Акара бир катип Тес-Хем районга түң иштиңде турган, чүдө райком олуруң артыңгар болган чыгың-даа өкү органиацияга чорбаң.

СЭКП обкомунун аппаратың ажалың методуң эштер Дилгичев (партия Чөө-Хемчик райкомунун секретары), Енжак (партия Кызмат райкомунун секретары) болган өскөл-даа база шүтүмчүлөң.

Обкомунун ажал-чорудулазың шийгын шүтүмчүлөңгө таварышкан. Обкомунун ажал-агың хей-хей шийтирилди бажыңга өйлөкчир, хей хураалар чоруктар сокосайын турарың пледуңуң киржиңилери айткыңаар. Бүдүрүмүң чамдык хурааларыңа 30—35 чедир айтырыгларын шийтирилди турар. Хулап азынган шийтирилди үргүзүп чөгүр өйүңде контролдакчы болган оң ужуруңдан күсүлде чок артар. Тес-Хемниң уузуту буганың докаар дугайыңда эрткен чыдың июнь айда хулап азынган хемчеглери боттарыңа, областың сүт кидилдиң чедир, чедир тургузуңуң болган таргалга өкөчөштирилдериң өргөлдөңдө ууртукчуларың бо талазы-биле оларга дааскан оналдаарың күсүлдеңиң, а обкомунун олардың харысчылдың негелде деп эш Намзың-оол айткан. Бөдөңиң электрчилдериң, Кызмат районун колхозтарыңга оңола кулдуларың болган мадан сүт азырыңың ажалың хемчеглериң талазы-биле обкомунун шийтирилди база түңдө чок артыкмың.

Күсүлдеңиң хынаалы органиацияда шийгын херон чедир үндөшкөн чорукту ууртуктарың, үстүк органиациярың болган боттарыңың үндүргөн шийтирилди күсүлдеңиң турарың контролон чедип алырың партия обкомунун бюроуңдан, обкомунун оналдаарың күсүлдеңиң, партия хооркомундан болган райкомнардың база бүтү совет, ажал-агың органиацияларыңдан, оларның ууртукчуларыңдан пленум негелдеңиң.

Пленумга бирги айтырыг талазы-биле СЭКП обкомунун секретары эш Тока база санал берген.

Бо айтырыг талазы-биле шийтү 13 ийги санал-шүтүмчүлөң кылган.

Пленумга ийи дугаар айтырыг талазы-биле илеткелди ажалы чоннар депутаттарыңың область Советиниң күсүлдеңиң комитетиниң даргазы эш Чимба кылган.

Тыва область партияның болган чыныгы көргүзүп турар уузуту материал-техниктиң дуаалакчылың, хуң-бүрүдөгү саямса-шыймышкының ажалыңда областың партия органиациясың ажал-агың болган кулду тургузушкунуң талазы-биле ууз челиңкениң чедир аң турар.

Бөдө ажал-агыңа партияның болган чыныгы кол соругулаң—мал ажалың бүтү хемчег-биле хөңжүлериң челиңкениң ботандырың дөш демекшиңаң, область мал ажалыңың талазы-биле чыныгы экижилдериң чедип алган. 1952 чылда мал өстүрериңиң планың областың колхозлары бүтү чүдүң малдарың дайың-биле ажың күсүлдең. Колхозтарың ийги челиңгирген малы областың малыңды ийги баш саямдың хей кезин болу берген. Ийгиң мал ажалыңың көдүрүлүшүң дөш канчалар демекшириңиң үлгелериң көрүтүп турар мал ажалыңың хей-хөй мурунчаларың илереп турарың эш Чимба болуңуң илеткелдиңе демдегел.

Ийгиң мал ажалың улам саямдың, оң продуктулуң белиңиңиң шийтирилди негелдеңиң болза, малга бажың чөм сүүнү тургузуң болду. Ийдег турбуже, эрткен чыдың өкөң хей партия райкомнар болган райкүсөккөң оң херекте чөгүр кичөөгөйиң салбаң. Оң харазы-биле область эрткен 1952 чылда мал чөм белеткээриниң планың чүдө 60 ажал уууга күсүлдең. Мал чөм белеткээрин эрткен чыдың Бай-Тайга, Сүт-Хем, Тес-Хем, Эриң районнар оңда багы чорут-

каның илеткелди болган санал берген эштер илереткенер.

Малың продуктулуң көдүрериңге оңу хөңдүлүг чөмөр-биле хандырың уузуту уузуту-дуулаң турбуже, бо талазы-биле күрүңе планың область чыдык күсүлдеңиң турар. Мал чөм белеткөр талазы-биле областың МТС-тери болган Балгазың МЖС оңда багы ажалдаң.

Малга бажың чөм сүүр белеткелтиңиңиң харазы-биле бо чыдың кымыңды областың колхозтарыңың дыка хей бажы хөрөң. Мал бажың бүрүн канчалар дөш бүтү болдулар хемчеглериң Улут-Хем, Бин-Хем районнары база мурундалы Тес-Хем районун партия, совет органдары ботандырыңаар.

Ийгиң мал ажалың хөңжүлериң күрүңе планың күсүлдеңиң дөш демекшеде кол чүвө мал чөм белеткээрин канчалар, оңаа бажың чөм-сүүр тургузуры болду. Борнеплоттары болган саямса кулдуларың, чыныгы база хей чыдың сичер-сичер таргалың колхозтарга болган совхозтарга чөккү хуңдериң докаар. Сичер кезер шийдилериң шөк, хараганың айтаар, сугтарың хемчеглериң чөк болганга калдырар. Колхозтарың сичер шийдилериң экижилер талазы-биле уузуту ажалыңың МТС-тер чорудар ужураңуң.

Малга бажың чөм сүүнү хандырың херек кырында ботандырың дөш, бо чыдың сичер кампанияны иювның 25-тен эгелеш август 10-дан орай эвеште докаарың пленум негелдеңиң.

Мал чөм белеткээрине талазы-биле бүтү ажалдарың дүргөн болган бөдөк шийтирилди чорударыңа бар техникамың, көдө ажал-агыңың түр-ай эргелдериңиң дуаалакчымың чөкчө, чөк ажалгаарың, көдө ажал-агыңды кол соругулаң челиңкениң күсүлдеңиң кол негелдеңиң—сичер белеткелтиңиң херез партия органиациясың бүрүч хөңө аң, көдөңиң ажал-ишчилдериң ортузунга бо талазы-биле социалистик чарымың органиация, партия-политиктиң ажалдарың күсүлдеңиңиң областың партия, совет органиацияларыңың кичөөгөйиңиң төүңдө тургузурың пленум чугулап айткан.

Чөө-Хем районун партия, совет органдары сичер белеткелтиңе чөгүр белеткелче өкөңдө эгелеш кирбөңиң, мал ажалыңың ажал-ишчилдериң ортузунга партия-политиктиң ажалды көшкөбө чоруду, оларга солунарың белиң уузуту оналдыкың чедирин турарың Чөө-Хем МТС-тин директорунун политик талазы-биле олакчыны эш Чүргүй-оол шүтүмчүлөң.

Мал ажалың тодогол ууртук талазы-биле областың Советиниң күсүлдеңиң комитетиниң районнарны күсүлдеңиң комитеттериң кошкак ууртук турар, мыдың Улут-Хемниң район Советиниң күсүлдеңиң комитетини бо талазы-биле органиация хемчеглери чорутпайн турарың СЭКП обкомунун кезигү эш Гордей болуңуң саналыңга чугулаң.

Областың көдө ажал-агың хандырың чөри областың херекчелдери ийгиңиң колхозтарың көдө ажал-агыңың үрүкчө чөкчө херекчелдериң ажалды хандыры дугайында чептес ажалды турарың пленумга санал берген СЭКП Чөө-Хем райкомунун секретары эш Фетисов шүтүмчүлөң.

Областың көдө ажал-агың өргөлдөң район органиацияларың тодогол дуаа, ботту ууртукту көргүсөйиң турарың Чөө-Хемчик райкүсөккөң даргазы эш Дөвө шүтүмчүлөң. Чыскы хөвү ажалың үзүңдө областың көдө ажалды өргөлдөңиң ажалдакчыларыңдан чыгың-даа өкү райоңга көдөдөң. Мал чөм белеткөр талазы-биле ам кылдырар уузуту, харысчылга ажалдарың үзүңдө областың көдө ажал-агың өргөлдөңиң шаңыңың ажалдар ужураңуң деп оң чугулаң.

Ийи дугаар айтырыгың талазы-биле пленумга санал берген эштер Кузнецов, Иванов олар мал чөм белеткээриниң практицианды эрткен чыдың турар чептестериң шийгын шүтүмчүлөңгөң болган мал ажалыңың мурунчаларың дүргүлгөң негелдериңиң чугулаң айткыңаар.

Бир болган ийи дугаар айтырыглар талазы-биле пленум чөгүр шийтирилди хулап алган.

Пленумга органиацияк айтырыгларын база чугаалашкан.

СЭКП обкомунун административтиң кидилди биле салды, саямса кидилдериңиң катышканың-биле холбаштыр СЭКП обкомунун административтиң болган салды саямса кидилдериң өргөлдөңиңге эш А. М. Арлаңыңың баддылаң.

Эш Б. Х. Болдуру-оол өскө ажалды шийткениң-биле эш С. М. Ортуң-оолду СЭКП обкомунун шийтирилди кидилдериң өргөлдөңиңге баддылаң.

Эш М. Н. Таадуру-оол өскө ажалды шийткениң-биле эш СЭКП обкомунун ийдег ажал-агың кидилдериң өргөлдөңиңгөк хөстөң.

Эштер И. И. Цевенио болган Б. Ш. Долчанмаа областың канчалар Москваге өрөөлди чорутканың-биле оларны СЭКП обкомунун кезигүңүңдө хөстөң. СЭКП обкомунун кезигүңүңдө кылдылдаттар эштер П. В. Соркин, М. Ч. Чыскы оларны СЭКП обкомунун кезигүңүңдө шийткениң.

ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелинде

Германияда Совет контрол комиссиязы уузутуар болган Герман Демократтык Республиканың контрол хулааларың күсүлдеңиңге совет шериглериң кол камандыларың хөстөң, оң ажал-чорудулазың Германияда совет шериглериң камандыларың-биле кызылгарлар деп ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлели доктааткан.

ССРЭ-ниң Германияда Дөдө комиссарының хулааларың Берлинге турар кылдыр баддылаң, Совет Эвелеңиниң Германияда эрге-ажыктырың белеткээрине белеткээрине күрүңдериң Германия дугайында Потсдам шийтирилди уңуң турар хулааларың күсүлдеңиң турарыңың

талазы-биле Герман Демократтык Республиканың өргө-чигирлелиңиң органиацияны ажал-чорудулазың хайгаарарың, о оң ийишкэн дөрт курувдериң Германия дугайында челиңкениң дүргүлгөң шийтирилди уңуң турар шийтирилди хайгаарарың талазы-биле АКШ-тың, Англияның болган Францияның эжелеп чыгырар эрге-чигирлелиңиң төлөкчелериң-биле чөгүрү харылааларың илтиңирин айда хандырың эш Министрлер Чөвүлели доктааткан.

ССРЭ-ниң Германияда Дөдө комиссиясында эштер В. С. Сембонту тоңулаң.

Райкомунун илеткелчилер бөлүңүң ажалың экижилдери

СЭКП Чөө-Хем райкомунун чыныгы илеткелчилер бөлүңүң ажалың партияның XIX съездиниң төмүдү шийтирилди негелдеңиңгө делелдеңге чедир тургузуры аң-даа челип албайн турар.

Илеткелчилер бөлүңүң кезигүңүңдө 27 кижир бар. Эрткен 5 айларның дүргүлгөңдө 1204 ажалың 16 саямса ажал-бүрү лекциялар көчүрткөң. Оларны ийгиңде ССРЭ-де социалистик экономиктиң проблемалары деп И. В. Сталинниң ажалыңың, «Совет Эвелеңиниң бүтү-делелди баддылаңың», «Партия Устанымың», «Ажал-чөм, үзүңдү барыңарыңга чала өртөк ийгиңдеңиңгө дугайында» темаларың лекцияларың партия райкомунун секретары эштер Т. Бегин, И. Фетисов олар көчүрүлгөң.

Өң-биле чегелештир илеткелчилер бөлүңүң чамдык кезигүңүңиң чугаа ба дактаамал боорун башка, чыд өгөңдөң бөк чыгың-даа лекция көчүрүлгөң. Ийдег «хулап илеткелчилер» болза, МТС директору эш М. Алымың, район прокурору эш А. Алымың, ууз сүүдүң шийткелчи эш Д. Намдың, калы камталы кидилдиң өргөктөшкөн эш А. Лобимов, район даргазы эш Лашапов, районун көдө ажал-агың кидилдериң кол мал өкөңи эш Вальшин, МТС-тин директорунун политик талазы-биле олакчыны эш Чүргүй-оол, мадагың район салбырыңың мажарыңи эш Доржу олар болуп турар. Бо чыдың апрель 20-де эш Доржу «Устан ажалың-биле күн-ажыдың ара-

мыда ууртуктарыңың уузутуар дугайы» деп лекцияны Молотов аттыг колхозда көчүрү-биле алган, СЭКП райкомунун пропагандист эш Сүдүй «Маркс-Ленинниң эртеме уузуту салымың» деп лекцияны көчүрү-биле май 24-те алган, райкомун пропаганда болгон агитация кидилдериң өргөктөшкөн эш Бүзүң апрель 8-те «Социализмде коммунизмге шийдилеңиң баштайгы кол негелдериң дугайы» деп лекцияны Молотов аттыг колхозда көчүрү дөш алган. Херек кырында уу илеткелчилер оң лекцияларың көчүрүлгөң баддылаң, бердиген пүткөңгөң ам-даа эгитимөөң.

Илеткелчилер бөлүңүң чамдык кампанының, көдө ажал-агың артыңды Устанымың, совет хообуларың саямсыңың дугайында лекцияларың чөп ортузунга органиациялаң турар.

Илеткелчилер бөлүңүң кезигүңүңиң дөдө өртөңгөң эштер Лобимов, Швецов, Аппазов, Алымов болган доктаамал дөдө өртөңгөң 12, ортумак өртөңгөң 11 илеткелчилериң чыгымың-биле лекция чөгүрүлгөң, чарытын кылбаар.

Илеткелчилер бөлүңүң ажалың СЭКП райкомунун бюроуңга чыгың-даа катал чугаалакчы көрбөң, илеткелчилериң тускай хурааларың чыгабаң. Бо айтырың харазылаң турар эш Олар-оол ууртуктамың чептес чорудуң турар.

Илеткелчилер бөлүңүң ажалың дариң чугаалакчы көрбөң, оң талазы-биле чөгүрү хемчеглериң оларың негелдиң турар. Х. ТЕМБИ

